

Sámediggi
Sámedigge
Sámiediggie
Saemiedigkie

ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2020:9

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2020:9

§§ 83 - 103

Stivra/Styrelsen

Čoahkkinbeaivemearri

Sammanträdesdatum

Video/telefon

2020-06-09--10

Báiki ja áigi /Plats och tid

Via video/telefon
2020-06-09; kl 08.30 – 17.00
2020-06-10; kl 08.30 – 17.15

Mearrideaddjit /Beslutande/

Per Olof Nutti, styrelseordförande ej/ii §§ 87-89, 91-97.1-2, 97.4-6,
Lars-Miguel Utsi, vice styrelseordförande §§ 87-89, 91-97.3
Matti Berg
Anders Kråik
Jan Rannerud
Marita Stinnerbom

Iežá oasseváldit/

Övriga deltagande /

Anja Taube, kanslichef §§ 83 – 86, 87-103
Susanne Idivuoma, kulturchef §§ 83- 103
Lars Ove Sjajn, rennäringschef §§ 83-103
Ingela Nilsson, näringschef §§ 83-103
Anita Kitok, språkchef §§ 83-103
Susanne Idivuoma, kulturchef §§ 83-103
Matilda Månsson, jurist §§ 88, 91-93
Nadja Åstot, jurist § 93
Inga-Maria Stoor, administrativ handläggare
Siri Persson, sekreterare

Rickard Doj, personalföreträdare SACO § 87

Paragrafer/Paragrafát

83 - 103

Dárkkisteaddji /Utses att justera

Jan Rannerud

Vuollaičallosat/

Underskrifter

čállli

.....,

sekreterare

Siri Persson

ságadoalli
ordförande

.....
Per Olof Nutti

varra ságadoalli
Vice ordförande

..... §§ 87-89, 91-97.3
Lars Miguel Utsi

dárkkisteaddji
justerare

.....
Jan Rannerud

	<i>Dárkkástus lea diedihuvvon almmuhantávvalis. Justeringen har tillkännagivits enligt anslag.</i>
Orgána /Organ	Sámedikki stivra/ Sametingets styrelse
Čoahkkínbeaivemearri/ Sammanträdesdatum	2020-06-09--10
Ilmmuhanbeaivi /Datum för anslags uppsättande
Vuolláičála /Underskrift
Beavdegirji vurkensadji/ Förvaringsplats för protokollet	Sámedikki hálddahus, Giron/ Sametingets kansli, Kiruna

§ 83 Föredragningslista och justerare

Styrelsen beslutar

att komplettera föredragningslistan med ärenden enligt nedan:

Tillägg:

- § 85.5 Revisionsrapport
- § 94.1 Fyllnadsval – ledamot till rekryteringsgruppen kanslichef

Utgår:

- § 97.1 M 542 - Återföring av samiskt arkivmaterial
- § 97.4 M 547 – Duodjistrategi
- § 97.5 M 548 – Samisk public service av samer och för samer
- § 97.6 M 549 – Traditionella urfolksterritorier
- § 100 Revidering av rennäringpolitiska handlingsprogrammet

att ändra rubriken § 93 till Utredning angående Girjasdomen,

att fastställa föredragningslistan enligt nedan och bilaga;

§ 83 Föredragningslista och justerare

§ 84 Rapporter och information

1. Styrelseordförande och styrelseledamöternas rapporter
2. Chefsrapporter och information från kanslichef
3. Nämndernas rapporter till styrelsen
4. Ev rapporter från övriga förtroendevalda
5. Ordförandebeslut

§ 85 Ekonomi

1. Budgetuppföljning per 31 maj 2020
2. Budget 2020
3. Finansiering av arrendeprocess Härjedalen
4. Budget 2021
5. Revisionsrapport

§ 86 Översyn av Sametingets organisation

§ 87 Rekrytering Kanslichef

§ 88 Internationell strategi – återremiss

§ 89 Forskningspolitisk strategi/handlingsprogram

§ 83 Föredragningslista och justerare – *forts.*

- § 90 Uppdrag stärka samers förutsättningar att delta i demokratiska beslutsprocesser och i det offentliga samtalet
- § 91 EMRIP
- § 92 Covid 19 Urfolksperspektiv FN
- § 93 Utredning angående Girjasdomen
- § 94 Valärenden
1. Fyllnadsval – ledamot i arbetsgruppen/rekryteringsgruppen kanslichef
- § 95 Remisser
1. Remisslista
- § 96 Inbjudningar/Meddelanden
1. Inbjudnings-/meddelandelista
- § 97 Motioner
1. M 542 – Återföring av samiskt arkivmaterial
2. M 543 – Tillsättande av presidiets ordförande
3. M 545 – Samiska språkbad
4. M 547 – Duodjistrategi
5. M 548 – Samisk public service av samer och för samer
6. M 549 – Traditionella urfolksterritorier
- § 98 EU-strategi för SPR
- § 99 Revidering Samisk mediepolitik
- § 100 Revidering av Rennäringspolitiska handlingsprogrammet
- § 101 Eallinbiras
- § 102 Informationsutbyte polismyndigheten
- § 103 Revidering Utbildningspolitiska handlingsprogrammet

att utse Jan Rannerud till justerare.

§ 84 Rapport och information

§ 84.1 Styrelse-, vice styrelseordföranderapport och övriga styrelseledamöters rapporter

Dokument

- ./ - Styrelseordförandens rapport 2020-06-08
- ./ - Styrelseledamöters rapporter 2020-06-08

Föredragande: Per-Olof Nutti, Jan Rannerud, Marita Stinnerbom, Lars Miguel Utsi, Anders Kråik, Matti Berg

Rapporterna från styrelsens ordförande, vice styrelseordförandens samt övriga ledamöter föredras både skriftligen och muntligen.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna med de rapporter som inkommit .

§ 84.2 Chefsrapporter samt information kanslichef

Dokument

- ./ - Chefsrapporter april – juni 2020

Föredragande: Anja Taube, Susanne Idivuoma, Ingela Nilsson, Anita Kitok, Lars-Ove Sjajn

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 84.3 Nämndernas redovisningar till styrelsen

Dokument

- ./ - Nämndernas redovisningar för perioden februari – maj 2020

Styrelsen beslutar

att överlämna nämndernas redovisningar till plenum

Styrelsen föreslår Sametinget beslutar

att lägga nämndernas redovisningar till handlingarna.

§ 84 Rapporter och information – forts.

§ 84.4 Ev rapporter från övriga förtroendevalda

Ärendet utgår se § 83.

§ 84.5 Ordförandebeslut

Dokument

- Ordförandebeslut 2020-05-11. Uppdrag till styrelseordförandens politisk sakkunning
Lars-Anders Baer

Ordföranden aviserar att ev ändring av ovan ordförandebeslut kan ske på grund av nya omständigheter.

Styrelsen beslutar

att med godkännande lägga ordförandebeslutet till handlingarna.

§ 85 Ekonomi

§ 85.1 Budgetuppföljning per 31 maj 2020

Dokument

- Budgetuppföljning 2020-01-01—05-31

Föredragande: Anja Taube

Styrelsen beslutar

att anta budgetuppföljningen per 31 maj 2020.

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.2 **Budget 2020**

Dokument

- Styrelseprotokoll 2019-09-11 – 13, § 121.2
- Budgetsammanställning från nämnderna 2019-06-11
- Styrelseprotokoll 2019-10-28 – 30, § 145.2
- Valda delar från regeringens budgetproposition 2019720:1
- Plenumsprotokoll 2019-11-26 – 28, § 42
- Styrelseprotokoll 2019-12-16 – 17, § 173.2
- Styrelseprotokoll 2020-01-21 – 22, § 3.1
- Styrelseprotokoll per capsulam 2020-01-31, § 21.1
- Plenumsprotokoll 2020-02-18 – 20, § 6
- Budgetförslag
- Styrelseprotokoll 2020-02-27, § 30
- Styrelseprotokoll 2020-03-23 – 24, § 34.2
- Styrelseprotokoll 2020-04-21 – 22, § 62.3
- Budget 2020
- Tilläggsansökan från Valnämnden
- Tilläggsansökningar från Språknämnden

Styrelsen beslutade den 11 – 13 september 2019, § 121.2

att uppdra till styrelseordföranden återigen begära överläggningar med statsminister Stefan Löfvén,

att bereda ärendet vidare.

Förslag till beslut

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2020:

3:1 Sametinget

ap.1 Sametinget 53 928 tkr

ap.3 Samefonden 1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

ap.5 Anslag Samisk kultur 17 878 tkr

1.22 Främjande av rennäringen 113 915 tkr

7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar 2 200 tkr

ap.13 statsbidrag kommuner och landsting 27 339 tkr

ap.14 samiska språkcentrum 6 000 tkr

ap.15 hemsida nationella minoriteter 1 200 tkr

att uppdra till styrelsen besluta om detaljbudget ,

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.2 **Budget 2020 – forts.**

att fastställa slutgiltiga budgetramar och presentera detaljbudgeten vid plenum i februari 2020

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom, Guovssonasti lämnar ändringsförslag enligt nedan:

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2020:

3:1 *Sametinget*

ap.1 Sametinget 53 928 tkr

ap.3 Samefonden 1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

ap.5 Anslag Samisk kultur 17 878 tkr

1.22 Främjande av rennäringen 113 915 tkr

7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar 2 200 tkr

ap.13 statsbidrag kommuner och landsting 27 339 tkr

ap.14 samiska språkcentrum 6 000 tkr

ap.15 hemsida nationella minoriteter 1 200 tkr

att uppdra till styrelsen att besluta om budget vid första styrelsesammanträde i 2020

att fastställa slutlig budget med mål och riktlinjer vid plenum i februari 2020

Sametinget beslutade den 26 – 28 november 2019, § 42

att fastställa preliminära budgetramar för Sametinget för budgetåret 2020:

3:1 *Sametinget*

ap.1 Sametinget 53 928 tkr

ap.3 Samefonden 1 500 tkr

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

ap.5 Anslag Samisk kultur 17 878 tkr

1.22 Främjande av rennäringen 113 915 tkr

7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter

ap. 12 nationellt uppföljningsansvar 2 200 tkr

ap.13 statsbidrag kommuner och landsting 27 339 tkr

ap.14 samiska språkcentrum 6 000 tkr

ap.15 hemsida nationella minoriteter 1 200 tkr

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.2 **Budget 2020 – forts.**

att uppdra till styrelsen besluta om detaljbudget ,

att fastställa slutgiltig budgetramar och presentera detaljbudgeten vid plenum i februari 2020.

Budgetberedningsmöte med nämnderna sker den 18 december och med oppositionen den 19 december.

Styrelsen beslutade den 16-17 december 2019, § 173.2

att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutar

./. att delge plenum detaljbudgeten enligt bilaga.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att fastställa budgetramar för Sametinget för budgetåret 2020 enligt nedan:

3:1 Sametinget

ap.1 Sametinget	53 928 tkr
ap.3 Samefonden	1 500 tkr
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	
ap.5 Anslag Samisk kultur	19 378 tkr
1.22 Främjande av rennäringen	113 915 tkr
7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter	
ap. 12 nationellt uppföljningsansvar	2 200 tkr
ap.13 statsbidrag kommuner och landsting	27 530 tkr
ap.14 samiska språkcentrum	6 000 tkr
ap.15 hemsida nationella minoriteter	1 200 tkr

Styrelsen beslutade per capsulam den 31 januari 2020, § 21.1 ;

att tillstyrka presidiets budgetäskande på 200 000 kronor.

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.2 **Budget 2020 – forts.**

Sametinget beslutade den 18 -20 februari 2020, § 6

att fastställa budgetramar för Sametinget för budgetåret 2020 enligt nedan:

3:1 Sametinget	
ap.1 Sametinget	53 928 tkr
ap.3 Samefonden	1 500 tkr
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	
ap.5 Anslag Samisk kultur	19 378 tkr
1.22 Främjande av rennäringen	113 915 tkr
7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter	
ap. 12 nationellt uppföljningsansvar	2 200 tkr
ap.13 statsbidrag kommuner och landsting	27 530 tkr
ap.14 samiska språkcentrum	6 000 tkr
ap.15 hemsida nationella minoriteter	1 200 tkr

Diskussion kring budget 2020.

Styrelsen beslutade den 27 februari 2020, § 30

./. att fastställa budget 2020 enligt bilaga.

Anders Kråik reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.

Styrelsen beslutade den 23-24 mars 2020, § 34.2

att uppdra till styrelseordföranden och kanslichefen att bereda förslag till reviderad budget med hänsyn till kansliets HR-behov, lokalförsörjning för kansliet och eventuell projektanställning för arbete med hälsofrågor.

Styrelsen beslutade den 21- 22 april 2020, § 62.3

att omfördela 125 000 kronor till uppdraget/utredning om Muonio sameby,
att behandla budget 2020 vid senare styrelsesammanträde.

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.2 **Budget 2020 - forts.**

Styrelsen beslutar

- att medel tillförs förvaltningen för byte av digitalt kommunikationssystem samt ärendehanteringssystem (inkl e-postsigtering). Medel tillförs även rennäringsavdelningen för byte av handläggningssystem för bl.a. hantering av prisstöd. Detta totalt till en kostnad av 2,5 mkr,
- att plenumsbudgeten minskas med 1,2 mkr med anledning av inställt majplenium,
- att styrelsens och nämndernas rese- samt logibudget för år 2020 minskas pga. av tidigare beslut gällande reserestriktioner.
- att Valnämnden tillförs 318 tkr för arbete med valet 2021.

Paragrafen justeras omedelbart

Lars Miguel Utsi reserverar sig skriftligen mot förslaget till förmån för eget förslag.

Marita Stinnerbom reserverar sig skriftligen mot förslaget till förmån för Lars Miguel Utsis förslag.

§ 85 **Ekonomi – forts.**

§ 85.3 **Finansiering av arrendeprocess Härjedalen**

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 85.4 **Budget 2021**

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 85.5 **Revisionsrapport**

Dokument

- Revisionsrapport 2020-05-26, dnr 3.1.2-2019-0733

Riksrevisionen har under 2019 granskat Sametingets process för att betala ut bidrag. Ett av dessa bidrag avser ersättning till samebyar utifrån förekomst av stora rovdjur på samebyarnas område enligt viltskadeförordningen (2001:724).

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet

§ 86 Översyn av Sametingets organisation

Dokument

- Styrelseprotokoll 2020-04-21 – 22, § 77
- Översyn förvaltningsorganisation

Sametinget har begränsade resurser gällande personal och har äskat om mera personalresurser i Sametingets äskande till regeringen.

Sametinget arbetar för ett självbestämmande det innebär också att vi ska ha ett stärkt demokratiskt parlament där vi själva anpassar resurser till det som vi anser stärker vår självbestämmande samt att Sametinget som myndighet ska genomföra uppdrag som Sveriges regering beslutar om. Sametinget myndighet får mer och mer uppgifter gällande remisser och förfrågan om information om samer, kultur, samiskt näringsliv och rennäringen.

Kansliet har en pressad arbetsbild och det har vi i politiken också fått erfara när vi har haft behov av hjälp från kansliet. Det är många arbetsplatser där personalen känner sig pressad att hinna med arbetet samtidigt facken indikerar att arbetssituationen inte är tillfredställande. Nuvarande arbetsbelastning och resurstilldelning räcker inte till för att Sametinget ska kunna uppfylla sin lagstadgade roll varken på tjänstemannanivå eller på politisk nivå. Organisationen har idag svårt att på ett kvalitetssäkrat arbetsätt besvara remisser, delta i samråd eller svara på förfrågningar. Planeringsunderlag, så väl internt som externt, kan heller inte utvecklas till stöd för handläggning och samepolitik. Det finns inte heller tillräckligt med tid och resurser för att möta upp mot andra myndigheters önskemål om Sametingets deltagande i möten och projekt

Sametinget har behov en översyn av Sametingets organisation och politiska verksamhet Sametingets styrelse har under denna mandatperiod organiserat ansvarsområden inom politiken och vilket ger större möjlighet att bedriva politik. Plenum har även utökat Sametinget med ytterligare en nämnd med ansvar för äldre-, hälso- och idrottsfrågor. Ännu har inte Sametinget fått ansvar av Socialdepartementet med uppdrag inom detta område trots att utredning om psykosocial ohälsa bland samer visar ett stort behov av att arbeta med samiska hälsofrågor.

Översynen ska se om personalresurserna är tillräckliga för de uppdrag som Sametinget har. Samtidigt behövs ett behov att se över de politiska organisationen med ansvarsområden och nämnderna och kartlägga behovet av resurser för att kunna driva politik. Konstruktionen av att Sametinget både är politiskt parlament och myndighet med begränsade resurser gör att samisk demokratiarbetet inte kan genomföras på ett tillfredställande sätt

§ 86 Översyn av Sametingets organisation - *forts.*

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 87 Rekrytering av kanslichef

Dokument

- Styrelseprotokoll 2020-01-21 – 22, § 16
- Rekrytering av kanslichef 2.4.1-2020-210
- Styrelseprotokoll 2020-04-21 – 22, § 75
- Styrelseprotokoll 2020-05-12, § 82

Föredragande: Susanne Idivuoma

Kanslichefen har meddelat att hon avser säga upp sitt kanslichefsuppdrag från och med den 1 februari 2020.

Styrelsen beslutade den 21-22 januari 2002, § 16

- att tillsätta en arbetsgrupp, bestående av två ledamöter från styrelsen, en representant från ledningsgruppen och två företrädare från Sametingets fackliga organisationer. Arbetsgruppens uppgift är att påbörja rekryteringsprocessen.
- att styrelsen representeras av Marita Stinnerbom och Anders Kråik,
- att Marita Stinnerbom är sammankallande,
- att anta offert från Randstad Rekrytering gällande rekrytering av kanslichef,
- att styrelsens representanter fortlöpande informerar om arbetets gång.

Susanne Idivuoma redogör för rekryteringsgruppens arbete.

Styrelsen beslutade den 21 -22 april 2020, § 75

- att fortsätta rekryteringsprocessen.

Jan Rannerud reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga
Anders Kråik reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga

Susanne Idivuoma redogör för rekryteringsgruppens vidare arbete.

Genomgående i rekryteringsprocessen ska risk-/konsekvensanalys ske fortlöpande.

§ 87 Rekrytering av kanslichef – forts.

Genomgående i rekryteringsprocessen ska risk-/konsekvensanalys ske fortlöpande.

Styrelsen beslutade den 12 maj 2020, § 82

att fortsätta rekryteringsprocessen,

att uppdra till rekryteringsgruppen,

att utarbeta förslag till reviderad kravprofil för kanslichefstjänsten,

att revidera kravprofilen så att krav på samisk språk- och samhällskunskap införs,

att överväga revidera kravprofilen så att även andra skandinaviska språk än svenska möjliggör anställning,

att överväga revidera kravprofilen angående chefserfarenhet för att öppna upp för fler sökande,

att revidera kravprofilen i övriga delar efter behov

Paragrafen justeras omedelbart

Anders Kråik lämnar avvikande mening. Bilaga.

Jan Rannerud reserverar sig mot beslutet. Bilaga

Styrelsen beslutar

att avsluta den pågående processen,

att påbörja en ny process,

att ge ordförande i uppdrag att förlänga nuvarande kanslichefs avtal till den 1 september 2020,

att ge kansliet i uppdrag att teckna avtal med rekryteringskonsult,

att tillsätta en arbetsgrupp/rekryteringsgrupp, med samtliga styrelseledamöter, en representant från ledningsgruppen och två företrädare från Sametingets fackliga organisationer. Arbetsgruppens uppgift är att bistå styrelsen med underlag i rekryteringsprocessen.

att Per Olof Nutti är sammankallande,

Jan Rannerud lämnar avvikande mening. Bilaga

Paragrafen justeras omedelbart

Dárkkisteaddji/Justerarnas sign

§ 88 Internationell strategi

Dokument

- Styrelseprotokoll 2019-04-09 – 11, § 56
- Styrelseprotokoll 2019-09-11 – 13, § 134
- Styrelseprotokoll 2019-10-28 – 30, § 156
- Styrelseprotokoll 2020-01-21 – 22, § 9
- Plenumsprotokoll 2020-02-18 – 20, § 9
- Styrelseprotokoll 2020-03-23-24, § 35
- Styrelseprotokoll 2020-04-21 – 22, § 68
- ./.
- Förslag

Föredragande: Matilda Månsson

Information om arbetet med internationella strategin, syfte strategisk inriktning, övergripande mål, tematiska kapitel, prioriterade frågor, samarbete, kapacitetsbyggande, speciella processer.

Styrelsen beslutade den 9 – 11 april 2019, § 56

- att uppdra till kansliet bereda förslag till miniseminarium i samband med plenum,
- att i övrigt bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 11 -13 september 2019, § 134

- att remittera förslaget till sametingspartierna och de samiska riksorganisationerna,
- att behandla ärendet vid nästa styrelsesammanträde.

Styrelsen beslutade den 28 – 30 oktober 2019, § 156

- att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 21 -22 januari 2020, § 9 föreslå Sametinget besluta

- att anta internationell strategi enligt bilaga.

Sametinget beslutade den 18 – 20 februari 2020, § 9

- att återremittera ärendet.

§ 88 Internationell strategi – forts.

Styrelsen beslutade den 23-24 mars 2020, § 35

att uppdra till kansliet bereda ärendet med redaktionella ändringar,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet i april.

Ärendet utgick vid styrelsesammanträdet den 21-22 april 2020, § 68

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./. att anta internationell strategi enligt bilaga.

89 Forskningspolititsk strategi/handlingsprogram

Ärendet utgår, se § 83.

§ 90 Uppdrag stärka samers förutsättningar att delta i demokratiska beslutsprocesser och i det offentliga samtalet

Dokument

- Från Kulturdepartementet. Regeringsbeslut 2020-04-09, dnr 1.3.8-2020-595

Föredragande: Ulrika Hannu

Regeringen uppdrar åt Sametinget att genomföra folkbildande och kunskapshöjande insatser som bidrar till att stärka samers, särskilt unga samers, intresse och möjligheter att delta aktivt i demokratin och dess beslutsprocesser och i det offentliga samtalet. Uppdraget syftar särskilt till att nå personer som inte deltar aktivt i politiskt arbete eller känner sig delaktiga i demokratin.

I genomförandet av uppdraget ska Sametinget samråda med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02) samt andra relevanta aktörer.

Sametinget får för uppdraget använda högst 1 000 000 kronor 2020.

En delredovisning av aktiviteter inom uppdraget utförda under 2020 ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 29 januari 2021.

Styrelsen beslutar

att ge kansliet uppdrag att anställa en projektledare för uppdraget,

att ge ordförande uppdrag att godkänna projektplanen i enlighet med diskussionen.

§ 91 EMRIP

Föredragande: Matilda Månsson

Bakgrund

Med anledning av Covid-19-pandemin har EMRIP (FN:s expertmekanism för urfolks rättigheter) beslutat att flytta fram sin trettonde session (som skulle ägt rum 8-12 juni) till den 30 nov-4 dec 2020.

För att EMRIP trots senareläggningen ska kunna presentera sina årliga rapporter och rekommendationer till FN:s råd för mänskliga rättigheter (MR-rådet) i september kommer ett virtuellt möte att hållas den 22-24 juni. Det virtuella mötet kommer inte vara öppet för allmänt deltagande utan endast för EMRIP:s experter och sekretariat. Delar av mötet kommer dock spelas in och tillgängliggöras i efterhand. Resultatet från det virtuella mötet i juni kommer att behandlas vid det fysiska mötet i nov/dec. Mer info finns på EMRIP:s [hemsida](#).

Inför det virtuella mötet finns det möjlighet att, senast den 22 juni 2020, lämna skriftliga synpunkter på de rapporter som EMRIP ska presentera till MR-rådet (se nedan) samt att lämna förslag på rekommendationer:

- Report on the Right to Repatriation of ceremonial objects, human remains, and intangible properties under the UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples:

A human rights focus

- Study on the Right to Land under the UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples

Studien om landrättigheter

Utkast till studien om landrättigheter finns tillgänglig [https:// undocs.org/a/hrc/emrip/2020/2](https://undocs.org/a/hrc/emrip/2020/2). Studien innehåller tre avsnitt.

Det första avsnittet behandlar landrättigheters betydelse för urfolk och landrättigheters koppling till andra rättigheter (ekonomiska, sociala och kulturella). I den andra delen beskrivs innehållet i relevanta artiklar i urfolksdeklaration som behandlar rätten till mark och vatten inklusive möjligheten till upprättelse och kompensation samt domstolsavgöranden från olika länder där dessa frågor behandlats (artikel 22, 25, 26, 27, 28 och 46). Det tredje avsnittet handlar om staters erkännande av landrättigheter utifrån olika mekanismer (treaties, avtal, lagstiftning, administrativ gränsdragning, domstolar). Till rapporten finns ett Annex som innehåller råd (Advice no. 13) till stater om deras erkännande och genomförande av urfolks landrättigheter.

Laila Susanne Vars, som är arktiska regionens expert i EMRIP har lett arbetet med studien. Samiska perspektiv och exempel från Sápmi finns därmed representerade i rapporten.

§ 91 EMRIP – *forts.*

Bl.a. lyfts Nordmalingdomen, att samiska landrättigheter betraktas som nyttjanderätter snarare än äganderätt, om Finnmarkskommissionen och Finnmarkslagen, om Deatnuavtalet och följande domstolstvist.

Det finns även en mening som beskriver utgången i Girjasdomen. Informationen om Girjasdomen är väldigt kort och delvis felaktig (den säger att avgörandet kom i september- oktober 2019 och hänvisar inte till domen i sig – som kom först i januari 2020 – utan till en artikel av Ulf Mörkenstam).

Sametingets medverkan och bidrag

Sametinget planerar för medverkan på det fysiska mötet i november/december.

Sametinget har redan skickat in ett skriftligt bidrag (dnr. 1.6.3-2020-591) till rapporten om repatriering så det kan vara intressant att se hur det har behandlats i rapporten och vid behov följa upp med ytterligare synpunkter. OBS att utkast till rapporten inte har publicerats ännu utan kommer att finnas tillgänglig den 12 juni.

Sametinget har inte skickat in några skriftliga bidrag till studien om landrättigheter, men kan, om styrelsen vill, lämna skriftliga synpunkter på rapporten. Med tanke på att HD:s avgörande i Girjasdomen kommit sedan utkastet togs fram kan det vara värdefullt att informera EMRIP om HD:s konstateranden vad gäller bl.a. betydelsen av internationell rätt vid tillämpning av nationell lagstiftning och lösandet av tvister med koppling till markrättigheter.

Sametinget har tidigare inte lämnat förslag till EMRIP. Förslagen riktar sig till MR-rådet om att uppmärksamma särskilda frågor eller vidta specifika åtgärder.

Vid EMRIP:s senaste session lämnades förslag till MR-rådet angående bl.a.

- Repatriering av urfolks heliga föremål och mänskliga kvarlevor
- Nationella handlingsplaner för genomförande av urfolksdeklarationen
- Urfolksdeklarationens roll i samband med MR-rådets ländergranskning (Universal Periodic Review)
- Internationellt årtionde för urfolksspråk
- Ökat deltagande av urfolk i MR-rådet

I flera internationella sammanhang (CBD, klimatkonventionen, permanent forum) har urfolks lyft frågan om den ökade sammanblandningen av urfolks och lokala samhällens rättigheter och status som kan riskera en urholkning av urfolks ställning i internationella sammanhang. Ett förslag som adresserar detta kan vara av vikt att lyfta till EMRIP och MR-rådet.

Behovet av säkerställandet av urfolks rättigheter i ljuset av Covid-19 och de åtgärder stater vidtar för att förhindra pandemin är en annan fråga som Sametinget skulle kunna formulera ett förslag kring.

§ 91 **EMRIP – forts.**

Om styrelsen finner lämpligt, kan synpunkter och förslag tas fram i samråd med övriga sameting, Samerådet och ICC (Inuit Circumpolar Council).

Styrelsen beslutar

- att ge i uppdrag åt kansliet att ta fram förslag om den ökade sammanblandningen av urfolks och lokala samhällens rättigheter och status samt behovet av säkerställandet av urfolks rättigheter i ljuset av Covid-19 och de åtgärder stater vidtar för att förhindra pandemin som EMRIP kan föreslå MR-rådet,
- att ge i uppdrag åt kansliet att föra fram synpunkter på studien om landrättigheter med anledning av slutsatserna i Girjasdomen
- att ge i uppdrag åt kansliet att följa upp hur Sametingets bidrag tagits upp i rapporten om repatriering och vid behov formulera synpunkter på rapporten.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 92 Covid 19 Urfolksperspektiv FN

Föredragande: Matilda Månsson

Bakgrund

FN:s specialrapportör för urfolks rättigheter håller på att sammanställa en rapport som utvärderar hur urfolk och urfolks rättigheter påverkas av Covid-19-pandemin och dess följder. Rapporten kommer att presenteras för FN:s generalförsamling i oktober 2020.

Utifrån ett frågeformulär efterfrågar Specialrapportören bidrag och information från stater, urfolk och andra aktörer att lyftas i rapporten. Frågorna behandlar en rad olika aspekter, exempelvis:

- Om, och hur samlar stater data, statistik och uppgifter om hur urfolk drabbas?
- hur sprids information om covid-19 till urfolk, finns info tillgänglig på urfolks språk?
- vilka är sociala, ekonomiska och kulturella följder för urfolk till följd av vidtagna åtgärder, restriktioner/förbud (lockdown) – tex. Inreseförbud, karantän, begränsning av fri rörlighet. Har dessa åtgärder vidtagits i konsultation med urfolk. Har deras samtycke efterfrågats/lämnats?
- Finns exempel och information som visar ökade risker och/eller oproportionerliga hälsorisker för urfolk?
- vilka åtgärder har vidtagits för att säkerställa sjukvård och akut assistans i avlägsna områden? Hur stöttas urfolk i egna initiativ att bemöta covid-19 inom sina områden och vad kan man lära av urfolks traditionella bruk och seder vad gäller kriser?

Sametinget har möjlighet att skicka in ett bidrag (submission) till rapporten på max 3000 ord.

Tidsfristen för att skicka in bidrag är den 19 juni 2020.

Mer information och frågeställningar för rapporten finns här:

https://www.ohchr.org/EN/Issues/IPeoples/SRIndigenousPeoples/Pages/Callforinput_COVID19.aspx

Utkast till bidrag och förslag på arbetsgång

Utifrån frågeformuläret och diskussioner med styrelseordförande har ett utkast till bidrag från Sametinget tagits fram.

I utkastet finns gulmarkerad text som utgör förslag på vad Sametinget bör lyfta fram. Det finns även blåmarkerade frågor som kan vägleda styrelsens diskussioner kring ytterligare aspekter att belysa.

Med tanke på att Covid-19 drabbar det samiska samhället på flera olika sätt kan det vara värdefullt att inhämta synpunkter och underlag till Sametingets skrivelse från samtliga nämnder och avdelningar. Detta kan ske genom en skriftlig förfrågan om återkoppling kring specifika frågeställningar senast den 10 juni.

§ 92 Covid 19 Urfolksperspektiv FN – *forts.*

På så sätt kan Sametinget, till specialrapportören, förmedla en så övergripande och heltäckande bild som möjligt av Covid-19-situationens följder för det samiska folket.

Styrelsen beslutar

- att ge i uppdrag åt kansliet att ta fram ett bidrag (submission) från Sametinget till specialrapportörens rapport utifrån styrelsens diskussion och vägledning om innehåll,
- att information och underlag till Sametingets bidrag inhämtas från Sametingets nämnder,
- att uppdra till styrelseordförande godkänna Sametingets bidrag.

Paragrafen justeras omedelbart

§ 93 Utredning angående Girjasdomen

Dokument

- Styrelseprotokoll 2020-01-21 – 22, § 19
- Plenumsprotokoll 2020-02-18 – 20, § 11

Föredragande: Matilda Månsson, Nadja Åstot

Lars Miguel Utsi och Marita Stinnerbom, Guovssonásti, lämnar förslag enligt följande: Den 23 januari 2020 avgjorde Högsta domstolen i det s.k. Girjasålet. Girjas sameby har begärt att Högsta domstolen ska slå fast att samebyn har ensamrätt att bestämma om andra ska få jaga och fiska på samebyns område ovanför odlingsgränsen. Samebyn har menat att en sådan ensamrätt följer av rennäringslagen eller att den i vart fall kan grundas på sedvana eller på urminnes hävd. Staten har motsatt sig detta. Högsta domstolen har kommit fram till att samebyn har ensamrätt på grund av urminnes hävd.

Domen har lett till en samhällsdebatt som delvis präglats av samefientlighet och felaktigheter i förhållande till samisk rätt och urfolksrätt. Sametinget bör uttala sig för att bl.a. stävja samefientlighet och korrigera felaktigheter i förhållande till samisk rätt och urfolksrätt.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./. att föreslå plenum att anta uttalande angående Girjasdomen.

Paragrafen justeras omedelbart

Sametinget beslutade den 18 -20 februari 2020, § 11

./. att anta uttalande angående Girjasdomen enligt bilaga.

Näringsdepartementet informerade vid möte den 29 maj 2020 om pågående arbete med att ta fram direktiv för en utredning med anledning av Högsta Domstolens avgörande i Girjasålet.

Styrelsen beslutar

att ärendet bereds vidare,

att uppdra till styrelseordföranden inlämna skrivelsen angående planerad utredning angående Girjasdomen

Paragrafen justeras omedelbart

§ 94 Valärenden

Dokument

- Från Anders Kråik, begäran om entledigande 2020-05-28, dnr

Anders Kråik begär avsägelse av uppdraget som ledamot i arbetsgruppen/
Rekryteringsgruppen kanslichef.

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 95 Remisser

§ 95.1 Remisslista

Dokument

- ./.
- Remisslista t om juni 2020

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 96 Inbjudningar/Meddelande

§ 96.1 Inbjudnings-/meddelandelista

Dokument

- ./.
- Inbjudnings- och meddelandelista

Förslag till beslut - Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 97 Motioner

§ 97.1 M 542 – Återföring av samiskt arkivmaterial

Ärendet utgår, se § 83.

§ 97.2 M 543 – Tillsättande av presidiets ordförande

Ärendet utgår, se § 83.

§ 97 **Motioner - forts.**

§ 97.3 **M 545 – Samiska språkbad**

Dokument

- Motion nr 545 av Christina Åhrén 2019-11-28, dnr 1.1.8-2019-1540
- Styrelseprotokoll 2019-12-16–17, § 182.5
- Språknämndens protokoll 2020-06-04, § 51

Christina Åhrén har den 28 november 2019, inlämnat en motion där hon yrkar

att Sametinget ska verka för att alla samiska barn i Sverige ska ges möjlighet att delta i samiska språkbad.

Styrelsen beslutade den 16-17 december 2020, § 182.5

att uppdra till kansliet bereda ärendet och därefter,

att uppdra till språknämnden lämna yttrande.

Sametinget lyfter i Sametingets språkpolitiska handlingsprogram språkbad som enligt forskning är en stark utbildningsmodell. Språkbad bidrar till Sametingets mål om alla samers rätt till utbildning och på längre sikt målet att antalet barn och unga med samiska som förstaspråk ska öka.

De samiska språkbadsläger som Sametinget engagerats i är språkbadslägerskolor som anordnas av Sameskolor och Lycksele kommun som en del av undervisningen. Genomförande av lägerskolorna sker utifrån skolans styrdokument. De sker på skoltid vilket innebär att det är en pedagogisk verksamhet som skolan planerar, genomför, följer upp och ansvarar för.

Sametingets språkcentrum har tillsammans med Sameskolstyrelsen under 2019 genomfört fem språkbadsläger där Sametinget medverkat med ekonomiskt bidrag och kompetens, dock inte med pedagoger. När det gäller det umesamiska lägret har även Lycksele kommun deltagit. Språkbaderna har omfattat fyra samiska språk och målgruppen har varit elever från sameskolorna och den integrerade samiska undervisningen inom Sameskolstyrelsen verksamhet. Totalt deltog 102 elever.

Språkbadslägens syfte är att utveckla elevernas kommunikativa förmåga, öka ordförrådet och stärka den samiska identiteten genom teman och aktiviteter som är knutna till traditionell kunskap och kultur.

§ 97 **Motioner - forts.**

§ 97.3 **M 545 – Samiska språkbad – forts.**

Samarbetet mellan Sameskolstyrelsen och språkcentrum har pågått sedan 2014. Sametinget bedömer att språkbadsläger skapar för deltagarna en mötesplats där samiska språken är normen.

Språknämnden understryker att Sametinget genom det språkpolitiska handlingsprogrammet verkar för att alla samiska barn i Sverige ska ges möjlighet att delta i samiska språkbad, särskilt utifrån

- språkmål 4: alla samer har möjlighet att återta och/eller utveckla sitt samiska språk utifrån individuella behov

”Detta mål handlar om alla typer av utbildning; förskola, grundskola, särskolan, gymnasium, gymnasiesärskolan, universitet och andra typer av kurser och fortbildning.” (s. 14, Språkpolitiskt handlingsprogram); dels utifrån

- insats 3: Samisk undervisning i språkbadsmodeller på Sameskolan och Samisk integrering

”Sametinget anser att vi i dagsläget har nog med forskningsbaserad kunskap om fungerande starka undervisningsmodeller. Nu är nästa steg att börja arbeta utifrån den forskning som finns. Ett första steg på vägen är att införa undervisning med utgångspunkt i språkbad- och språkbevarandemodeller på samiska förskolor, sameskolor och samiska integreringar. Sametingets strävan är att alla sameskolor och samiska förskolor ska undervisa i enlighet med dessa modeller.” (s. 22, Språkpolitiska handlingsprogrammet);

- insats 4: Kvalitativ samiskundervisning via fjärrundervisning

”Genom att kombinera fjärrundervisning med situationer där eleverna får träffa andra samiska elever och lärare, genom bland annat språkbad/språkträffar kan man skapa ytterligare motivation och sammanhang för elever att läsa samiska. Sammanhanget är viktigt för att eleverna ska se en mening med att läsa samiska och därför bör språkbad/språkträffarna arrangeras minst två gånger per termin.” (s. 23, Språkpolitiska handlingsprogrammet). Sametinget agerar för detta dels genom de aktiviteter som genomförs av Sametingets kansli och Samiskt språkcentrum, dels genom kulturbidrag till olika språkinsatser som fördelas av Kulturnämnden, dels genom politiskt arbete gentemot regeringen och andra aktörer, bl.a. i förslag till handlingsprogram för bevarandet av samiska språk, arbetet för ett samiskt språkanslag och arbetet för en samisk språklag.

§ 97 **Motioner - forts.**

§ 97.3 **M 545 – Samiska språkbad – forts.**

Nämnden beslutade den 4 juni 2020, § 51

att föreslå styrelsen att motionen därmed är besvarad.

Paragrafen justeras omedelbart

Styrelsen understryker att Sametinget även genom sin utbildningspolitik arbetar bl.a. för att alla samiska barn och ungdomar ska ha tillgång till samisk utbildning av hög kvalitet, dels utifrån Modersmålsundervisning i samiska "Mål: alla samiska elever har tillgång till modersmålsundervisning i samiska av hög kvalitet", (s. 7, Utbildningspolitiska handlingsprogram); Folkbildning "Sametinget ska vara en resurs för studieförbund, folkhögskolor och övriga som anordnar kurser i samiska, inklusive språkbad och i ämnen med samisk anknytning. Nya och befintliga verksamheter inom folkbildning ska utvecklas och stärkas." (s. 9, Utbildningspolitiskt handlingsprogram). Styrelsen bedömer att Sametinget i en bredd av verksamheten verkar i enlighet med motionens yrkande.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att motionen därmed är besvarad.

§ 97 Motioner - forts.

§ 97.4 M 547– Duodjistrategi

Ärendet utgår, se § 83.

§ 97.5 M 548 – En samisk public service av samer för samer

Ärendet utgår, se § 83.

§ 97.6 M 549 – Traditionella urfolksterritorier

Ärendet utgår, se § 83.

§ 98 EU-strategi för SPR

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 99 Revidering Samisk mediepolitik

Dokument

- Plenumsprotokoll 2013-02-19–21, § 16
- Styrelseprotokoll 2017-11-12–14, § 177

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 100 Revidering av Rennäringspolitiska handlingsprogrammet

Ärendet utgår, se § 83.

§ 101 Eallinbiras - revidering

Dokument

- Plenumsprotokoll 2009-02-19--21, § 11
- Styrelseprotokoll 2017-11-12 – 14, § 185
- Styrelseprotokoll 2018-06-12 – 14, § 149
- Styrelseprotokoll 2019-06-11 – 13, § 102

Föredragande: Lars-Ove Sjajn

Styrelsen beslutade den 12- 14 november 2017, § 185

att uppdra till kansliet bereda ärendet.

Styrelsen beslutade den 12 -14 juni 2018, § 149

att uppdra till kansliet utvärdera och revidera livsmiljöprogrammet Eallinbiras.

Information om den pågående revideringen av livsmiljöprogrammet.

Styrelsen beslutade den 11 – 13 juni 2019, §102

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare.

Information om den pågående arbetet.

Styrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 102 Informationsutbyte polismyndigheten

Styrelsen beslutar

att bordlägga ärendet.

§ 103 Revidering Utbildningspolitiska handlingsprogrammet

Dokument

- Plenumsprotokoll 2012-10-23—26, § 47
- Styrelseprotokoll 2017-11-12—14, § 177
- Styrelseprotokoll 2018-04-11—13, § 70
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 129

Föredragande: Anita Kitok

Ärendet har utgått vid samtliga ovan styrelsesammanträden.

Sametingets plenum har 2012-10-23-26 antagit ett handlingsprogram för samisk utbildningspolitik innehållandes vision, mål och organisation för utbildningsfrågor. Samisk utbildningspolitik ingår som ett av underlagen i förslag till handlingsprogram för bevarande av samiska språk som lämnas till regeringen senast 20-09-04.

En revidering av samisk utbildningspolitik bör inte ske parallellt med arbetet handlingsprogram för bevarande av samiska språk då denna består av Sametingets uttryckta vilja av åtgärder och insatser för bevarande av samiska språk.

Styrelsen beslutar

att bereda ärendet vidare.